

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนาบทบาทการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับผู้สูงอายุของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขอยพระนาง

๒. หลักการและเหตุผล

ในอนาคตอันใกล้จำนวนประชากรสูงอายุจะเพิ่มขึ้นอีกมาก ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในอีกประมาณ ๕ ปีข้างหน้าเมื่อสัดส่วนประชากรอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปสูงถึงร้อยละ ๒๐ จำนวนประชากรสูงอายุที่จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ในอนาคตเห็นได้ชัดเจนจากการที่ประชากรรุ่นที่เกิดกว่าล้านคนต่อปี ๒๕๐๖-๒๕๒๖ (ซึ่งขณะนี้มียายุ ๓๔-๕๔ปี) กำลังจะกลายเป็นผู้สูงอายุในอีกไม่ช้าอีก ๒๐ ปีข้างหน้า คลื่นประชากรลูกใหญ่นี้จะมีอายุ ๕๓-๗๓ปี เมื่อนั้น สัดส่วนของประชากรอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปในประเทศไทยจะสูงถึงร้อยละ ๓๐ ของประชากรทั้งหมด รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้ได้แสดงให้เห็นว่า มีผู้สูงอายุจำนวนมากที่อาจจัดอยู่ในภาวะเปราะบาง หนึ่งในสามของผู้สูงอายุมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน บุตรซึ่งเคยเป็นแหล่งรายได้สำคัญของผู้สูงอายุมีสัดส่วนลดลง ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังคนเดียวหรือตามลำพังกับผู้สูงอายุด้วยกันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจำนวนผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงประมาณ ๔ แสนคน มีแนวโน้มใน ๒๐ ปีข้างหน้าผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงจะเพิ่มเป็น ๑.๓ ล้าน ข้อมูลจากระบบสถิติทางทะเบียน กรมการปกครอง ผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปจำนวน ๙,๙๓๔,๓๐๙ คน

กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรสูงอายุทั้งสิ้น ๙๓๖,๘๖๕ คน มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๗% ของประชากรทั้งหมด เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ กับการพัฒนากรุงเทพมหานครกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีด้านที่ ๓ มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ ๓.๑ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลครบวงจร การกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ทั้งนี้คาดการณ์ว่าในอีก ๑๕ ปี ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบมากขึ้น โดยมีสถิติระบุไว้ดังนี้

๑. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประชากรไทยอีก ๑๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ.๒๕๗๔) ผู้มีอายุเกิน ๖๐ปีมากกว่าร้อยละ ๒๘ ในขณะที่ประชากรรุ่น Gen Y มีประมาณ ๑๖.๔๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๙ ของวัยแรงงาน

๒. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ระบุว่าในปี ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีประชากรที่มีอายุตั้งแต่ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวนมากถึง ๑๒.๕๙% มากที่สุดในอาเซียน โดยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการทางการแพทย์ทำให้อัตราการเกิดลดน้อยลงประชากรอายุยืนยาวขึ้น

๓. สัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจาก ๗ ล้านคนในปี ๒๕๕๐ มาเป็น ๗.๕ ล้านคนในปี ๒๕๕๓ และคาดว่าจะเพิ่มเป็น ๑๔.๕ ล้านคนหรือมีสัดส่วน ๒๐% ในปี ๒๕๖๘

๔. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ประเมินว่าในอีก ๑๐ ปีข้างหน้าหรือประมาณปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุหรือสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Aging Society) และอีก ๑๐ ปีต่อมาจะเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด ความเสี่ยงในระดับตัวบุคคลวัยนี้ คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุยืนยาวจะเกิดปัญหาเรื่องการดูแลสุขภาพและความเป็นอยู่ และการเป็นภาระของครอบครัว

ภารกิจของกรุงเทพมหานครมหานครในฐานะเมืองหลวงซึ่งเป็นสถานที่ที่พร้อมทุกด้านในการรองรับความสมบูรณ์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จึงตระหนักถึงความสำคัญในการ

รองรับสถานการณ์ของผู้สูงอายุโดยมีนโยบายที่ดูแลกลุ่มคนในวัยนี้ซึ่งนับวันจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมาย คือ

มุ่งเน้นให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งความปลอดภัยและเป็นมหานครแห่งความสุขที่ทำให้ประชาชนมีสุขภาพดีโดยเฉพาะผู้สูงอายุ ในด้านต่างๆ

- ให้การดูแลผู้สูงอายุครบวงจร จัดบริการด้านสุขภาพและสาธารณสุขในโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานครและศูนย์บริการสาธารณสุขทุกแห่งของกรุงเทพมหานคร

- การตรวจรักษาที่เน้นการตรวจวินิจฉัยอย่างละเอียดในสาเหตุอาการเจ็บป่วย รวมถึงการใช้เครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัย เห็นผลชัดเจนและถูกต้อง

- การยกระดับศูนย์ผู้สูงอายุและเพิ่มบริการทางด้านสุขภาพมากขึ้น

- การก้าวสู่สังคมสูงวัยและการสร้างคุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยมีศูนย์การให้ความรู้และสอนอาชีพ การประดิษฐ์ กิจกรรมนันทนาการให้เกิดการใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า

- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านต่างๆ ในสังคม การถ่ายทอดภูมิปัญญาและความรู้ให้กับคนรุ่นใหม่

ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญยิ่งที่กรุงเทพมหานครต้องตระหนักและแสวงหากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

จากสถานการณ์ดังกล่าวสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม สร้างความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักในคุณค่าและเอกลักษณ์ที่ดีของความเป็นไทย ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการและจัดกิจกรรมทั้งด้านดนตรี กีฬา หอสมุด พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสังคมแห่งความสุขให้กับคนกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์องค์กร

เป็นองค์กรหลักด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนกรุงเทพฯ ด้านกีฬานันทนาการ ดำรงไว้ ซึ่งคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และนำกรุงเทพมหานครสู่การเป็นมหานครด้านการท่องเที่ยวระดับโลก

กองนันทนาการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการ และส่งเสริมของศูนย์เยาวชน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเยาวชนและประชาชน ให้บริการห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิงในยามว่าง จัดทำโครงการเกี่ยวกับห้องสมุด ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมของห้องสมุดประชาชนและศูนย์เยาวชน ที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล ได้ปฏิบัติงานในแหล่งการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร สังกัดกองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการอ่านและส่งเสริมการสอนของประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ที่เข้าใช้บริการห้องสมุด ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมี เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการสอนและสร้างวัฒนธรรม รักการอ่านในสังคมไทย เพื่อสร้างมหานครแห่งการเรียนรู้ตามโครงการกรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งการอ่าน (Bangkok Read For Life) ซึ่งมีนโยบายส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ของคนทุกวัย ให้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตและเรียนรู้วิทยาการ

ด้านต่างๆ ที่ทันสมัยด้วยเห็นว่าวัฒนธรรมการอ่านเป็นสิ่งสำคัญจนได้รับคัดเลือกจากองค์การยูเนสโกให้เป็นเมืองหนังสือโลกในปี ๒๕๕๖ (World Book Capital ๒๐๑๓)

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ได้กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาและขยายห้องสมุดในรูปแบบต่างๆ มุ่งเน้นบริการเชิงรุก เพื่อสนองความต้องการของกลุ่มคนที่กว้างขวางและหลากหลาย เน้นการพัฒนาห้องสมุดสู่ห้องสมุดสมัยใหม่ เป็นห้องสมุดที่มีชีวิตจัดกิจกรรมที่หลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนรู้จักแสวงหาความรู้

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ขอยพระนาง ในฐานะที่เป็นองค์กรในการพัฒนาการอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีบทบาทหน้าที่ให้สนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เกิดขึ้นและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยเฉพาะกลุ่มผู้เข้าใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากถึงร้อยละ ๗๐ มีข้อจำกัดทางด้านสายตา ด้านการเคลื่อนไหว แต่บรรณารักษ์ประจำห้องสมุดต้องให้ความสำคัญ เพราะสังคมผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องเผชิญ การดำเนินงานควรตระหนักและนำข้อคิดแนวทางการพัฒนาของต่างประเทศมาเป็นต้นแบบ หรือเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนางานบริการของห้องสมุด เพื่อเตรียมพร้อมและรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยเริ่มต้นกับการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ระหว่างห้องสมุดและผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีแหล่งการเรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านการสอน และได้เป็นจิตอาสาในการทำกิจกรรม สร้างคุณค่าเป็นพลังในการดำเนินงานสาธารณประโยชน์ให้กับห้องสมุด ตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่จะสร้างห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย และเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ตามภารกิจกรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้และความสุขของคนทุกวัย

ซึ่งผู้จัดทำมีความต้องการการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุดำเนินงานด้านพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนให้ชุมชนสามารถดำเนินการด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุและความพร้อมของชุมชน การส่งเสริม สนับสนุน ด้านความรู้ ความเข้าใจ การทิ้งปรีชาตลอดจนทรัพยากรด้านบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในชุมชนมีความมีความเข้มแข็งและสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง โดยผู้สูงอายุเหล่านี้จะมาเรียนภาษาจีนประกอบกับการทำกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็ก เพื่อความสนุกสนานและเป็นการแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองอีกด้วย อีกทั้งเป็นการสร้างคุณภาพชีวิตให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุที่เข้าใช้บริการห้องสมุดให้มีเครือข่ายในการอ่าน โดยเป็นจิตอาสาร่วมกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด และเป็นต้นแบบการดำเนินงานให้กับห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครทุกแห่งนำไปปฏิบัติในการพัฒนารูปแบบการให้บริการเพื่อรองรับกลุ่มผู้สูงอายุต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ
- ๓.๒ เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ภาษาจีนให้กับผู้สูงอายุ ความสนใจของกลุ่มผู้สูงอายุ
- ๓.๓ เพื่อผู้สูงอายุเป็นต้นแบบของชุมชนการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารและธุรกิจ

๔. เป้าหมาย

๔.๑ รับสมัครผู้สูงอายุเรียนภาษาจีน ทั้งที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานภาษาจีน มีสุขภาพแข็งแรง จำนวน ๖๐ คน โดยแบ่งเป็นผู้เรียนเป็น ๒ รุ่นๆละ ๓๐ คน

๔.๓ ทดสอบก่อนเรียน เตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน เรียนทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐น. - ๑๒.๐๐ น. ใช้เวลาเรียนรุ่นละ ๕ เดือน

๔.๔ โดยมีวิทยากรเป็นผู้สอนภาษาจีนให้กับผู้สูงอายุ โดยดำเนินการสอนสัปดาห์ละ ๒ วัน ครั้งละ ๓ ชั่วโมง จำนวน ๖๐ คน

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

ในการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล “เรื่อง การพัฒนาบทบาทการเรียนการสอนภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับผู้สูงอายุของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง” ผู้จัดทำได้แนวคิด ทฤษฎี เครื่องทางการบริหาร และความรู้จากการเรียนภาษาจีน ดังนี้

หลักการบริหารด้วยวงจรมาจากคำภาษาอังกฤษ PDCA ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน เป็นแนวคิดหนึ่ง ที่ได้ให้ความสำคัญเพียงแค่การวางแผน แต่แนวคิดนี้เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวคิด PDCA ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกโดย Walter Shewhart ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรม และต่อมาวงจร PDCA ได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย มากขึ้น เมื่อปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพ อย่าง W.Edwards Deming ได้นำมาเผยแพร่ ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ วงจรนี้จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า “Deming Cycle”

๑. P คือ Plan การวางแผน จัดวิธีขั้นตอน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ตั้งเป้าหมาย กำหนดขั้นตอนวิธีการ และระยะเวลาจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นทั้งในด้านบุคคล บอกรับวัตถุประสงค์ ตั้งเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม บอกตัวชี้วัดสำคัญที่สุดคือสามารถตรวจสอบได้ แผนงานนี้มี ๗ ขั้นตอน คือ ๑. การเตรียมครู ๒. การสำรวจชุมชน ๓. แร้งบันดาลใจ ๔. การระดมความคิด ๕. การเรียนรู้ร่วมกัน ๖. ลงมือปฏิบัติงาน ๗ สรุป ข้อมูล..ระยะเวลา และการนัดหมาย ในการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติงาน “การเรียนการสอนจริง ” กำหนดวันสรุปข้อมูลให้การต่อยอด องค์ความรู้ควรทำในรอบใหม่ของการเริ่มต้นวงจร PDCA การจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นคือ บุคคล และเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนงบประมาณ และกำหนดนัดหมายต่าง ๆ นั้น ควรได้มีการปรึกษาหารือในที่ประชุม

๒. D คือ Do การปฏิบัติ โดยการทำความเข้าใจ และลงมือปฏิบัติตามแผน ครูสอนอย่างไรเรียนอย่างไรให้เข้าใจ แบ่งแผนการเรียนการสอน จัดเนื้อหาตามความเหมาะสมกับ ผู้เรียนจัดเวลาเรียนตรงเวลานัดหมาย จัดระเบียบวินัยในการสอน และต้องใช้แบบผสมผสานการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น การเรียนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานการเรียนรู้ Activity Learning การเรียนรู้ด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูล “ผู้เรียน” ได้

เรียนรู้ไปตาม “วิธีธรรมชาติ Natural Way” คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน คือฟัง-พูด ซ้ำบ่อยๆ ตลอดเวลา เมื่อฟังและพูดกันจนรู้เรื่องแล้ว จึงมาอ่าน และเขียน ซ้ำกันอยู่อย่างนี้ จนสามารถ “เขียนตามคำบอก Dictation” ตามสำเนียงเจ้าของภาษา ผีกฟังผีกพูดกันให้เต็มที่ ชนิดที่ฟังแล้วเข้าใจได้ทันทีตามธรรมชาติของการเรียนภาษา ก็เกิดผลสัมฤทธิ์

๓. C คือ Check หรือ การตรวจสอบ เพื่อติดตามความคืบหน้า และดูผลสำเร็จของงานเมื่อเทียบกับแผนที่วางไว้แล้วล่วงหน้าว่า “มีเป้าหมายอย่างไร แค่นั้น” เป้าหมายนี้ต้องมีตัวชี้วัด Indicators ที่เป็นรูปธรรม เข้าใจได้โดยคนทั่วไป เช่น เรียนภาษาจีน ก็พูดภาษาจีน อ่านเขียน ได้คล่องแคล่วตามคุณวุฒิที่เรียนมา ส่วนจะเก่งหรือไม่เก่งก็อยู่ที่การฝึกฝนเพิ่มเติมในภายหลัง หากต้องการ การตรวจสอบนี้ คือ “การวัดผลเชิงประจักษ์ Empirical Evaluation” ซึ่งบุคลากรทุกคนในองค์กร เป็นผู้ตรวจสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณครูผู้สอนจะต้องตรวจสอบและ “ประเมินตนเอง Self-Assessment” ตลอดเวลา เพื่อให้รู้ถึงข้อด้อยที่ควรปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาข้อดีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

๔. A-Act หรือ Action การปรับปรุงจากขั้นตอนการตรวจสอบ ก็อาจพบความบกพร่องก็แก้ไขให้ถูกต้อง หากการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ ก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางให้ปฏิบัติต่อไป ผู้ตรวจสอบในฐานะผู้ร่วมรับผิดชอบกับผู้สอน หากพบข้อบกพร่องอย่างใดก็ขอให้แก้ไขให้ถูกต้อง Action Request หลังการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นมาตรฐานแล้ว ก็ย้อนกลับขึ้นไป “วางแผนเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นไปเรื่อยๆ อย่างไม่หยุดยั้งที่จะดำเนิน ตามแนวทาง PDCA นี้ เป็นแนวทางแห่งยุคสมัยของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

๕.๑ ความสนใจการใช้ห้องสมุดของผู้สูงอายุ

กฤษณา อยู่พวง (๒๕๕๗ : ๒๔-๓๘) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดบริการของห้องสมุดและกิจกรรมของห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการบริการและกิจกรรมของห้องสมุด แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน คือ

๑. ด้านบริการห้องสมุด ได้แก่ บริการทรัพยากรสารสนเทศ บริการยืม-คืน บริการช่วยค้นหาหนังสือ บริการหนังสือใหม่ บริการข่าวสารของห้องสมุด บริการเทคโนโลยี การฉายภาพยนตร์ รวมถึงบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในห้องสมุด

๒. ด้านกิจกรรมห้องสมุด ได้แก่ การเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฟังบรรยาย โดยผู้มีความรู้ในด้านต่างๆ นิทรรศการ เทศกาลหนังสือ กิจกรรมกลุ่มตามความสนใจ กิจกรรมเกมเกี่ยวกับสุขภาพ กิจกรรมส่งเสริมความรู้ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่อห้องสมุด และกิจกรรมความร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจสุขภาพจิตของประชากรผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้สำรวจการอ่านหนังสือของประชากรในกลุ่มผู้สูงอายุ พบว่า

เมื่อเปรียบเทียบสุขภาพจิตของประชากรในวัยผู้สูงอายุ ทั้งผู้ที่อ่านหนังสือ และไม่อ่านหนังสือ จะมีคะแนนสุขภาพจิตในภาพรวมเท่ากับคนทั่วไป และสัดส่วนผู้ที่มีสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไปของผู้อ่านหนังสือมีมากกว่าผู้ที่ไม่อ่านหนังสืออย่างเห็นได้ชัด (ร้อยละ ๓๔.๗ และ ๒๕.๓) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอ่านหนังสือมีส่วนช่วยทำให้เกิดการผ่อนคลายจากความเหงา ได้รับความเพลิดเพลิน และจรรโลงจิตใจของผู้สูงอายุจากความเครียดได้

สถาบันวิจัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาปัญหาการอ่านหนังสือของผู้สูงอายุในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ พบว่า คุณลักษณะของผู้สูงอายุในปัจจุบัน มีความแตกต่างไปจากผู้สูงอายุในอนาคตหลายด้าน เช่น ผู้สูงอายุในปัจจุบันมีจำนวนไม่น้อยที่มีความสามารถในการอ่านอย่างจำกัด หรืออ่านหนังสือไม่ออก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้สูงอายุเพศชาย กับเพศหญิง จะเห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน คือ ผู้สูงอายุเพศหญิงมีสัดส่วนของผู้ที่อ่านไม่ออกหรืออ่านหนังสือได้ลำบากสูงกว่าผู้สูงอายุเพศชาย

๕.๒ กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคารเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

“ลิฟต์” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนำคนขึ้นลงระหว่างพื้นอาคารที่ต่างระดับกัน แต่ไม่ใช่บันไดเลื่อนหรือทางเลื่อน

“พื้นผิวต่างสัมผัส” หมายความว่า พื้นผิวที่มีสัมผัสและส่วมีความแตกต่างไปจากพื้นผิวและสีในบริเวณใกล้เคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้

“ความกว้างสุทธิ” หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งโดยปราศจากสิ่งใด ๆ กีดขวางทางลาดและลิฟต์

ข้อ ๑ หาระดับพื้นระดับพื้นภายในอาคาร หรือระดับภายในอาคารกับภายนอกอาคาร หรือระดับพื้นทางเดินภายนอกอาคารที่มีความแตกต่างระดับกันเกิน ๒๐ มิลลิเมตร ให้มีทางลาดหรือลิฟต์ระหว่างพื้นที่ต่างระดับกัน แต่ถ้ามีความต่างระดับกันไม่เกิน ๒๐ มิลลิเมตร ต้องปาดมุมพื้นส่วนที่ต่างระดับกันไม่เกิน ๔๕ องศา

ข้อ ๒ ทางลาดให้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. พื้นผิวทางลาดต้องเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น
๒. พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด
๓. ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
๔. มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
๕. ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน ๑:๑๒ และมีความยาวช่วงละไม่เกิน ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ทางลาดยาวเกิน ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ต้องจัดให้มีขนพักยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร คันระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด
๖. ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร และมีราวกันตก

๑. มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็น และคนชราสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร

๒. ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ในบริเวณทางลาดที่จัดไว้ให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพและ
 ชรา

ข้อ ๓ อาคารที่มีจำนวนชั้นตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องจัดให้มีลิฟต์หรือทางลาดสำหรับผู้พิการหรือทุพพล
 ภาพ และคนชราใช้ได้ระหว่างชั้นของอาคาร

ลิฟต์สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ต้องสามารถขึ้นลงได้ทุกชั้น มีระบบควบคุม
 ลิฟต์สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถสามารถควบคุมได้เอง ใช้งานได้อย่างปลอดภัย และ
 จัดไว้ในบริเวณที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้ได้สะดวก

ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ช่องประตูด้านนอกของลิฟต์ที่จัดไว้สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ
 และคนชราใช้ได้

ข้อ ๔ ลิฟต์สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคราใช้ได้ที่มีลักษณะเป็นห้องลิฟต์ต้องมีลักษณะ
 ดังต่อไปนี้

๑. ขนาดของห้องลิฟต์ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า
 ๑,๔๐๐ มิลลิเมตร

๒. ช่องประตูลิฟต์ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร และต้องมีระบบแสง
 เพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีบผู้โดยสาร

๓. มีพื้นที่ผิวสัมผัสบนพื้นบริเวณหน้าประตูลิฟต์กว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร และยาว ๙๐๐
 มิลลิเมตร ซึ่งอยู่ห่างจากประตูลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร

๔. ปุ่มกดเรียกลิฟต์ ปุ่มบังคับลิฟต์ และปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินต้องลักษณะ ดังต่อไปนี้

ก. ปุ่มล่างสุดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร ปุ่มบนสุดอยู่สูงจากพื้นไม่เกิน
 ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร และห่างจากมุมภายในห้องลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ห้องลิฟต์มี
 ขนาดกว้างและยาวน้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

ข. มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒๐ มิลลิเมตร มีอักษรเบรลล์กำกับไว้ทุกปุ่มเมื่อ
 กดปุ่มจะต้องมีเสียงดังและมีแสง ตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

๕. ในกรณีที่ลิฟต์ขัดข้องให้มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกระพริบสีแดง เพื่อให้คน
 พิจารหาการมองเห็นและคนพิจารณาการได้ยินทราบ และให้มีไฟกระพริบสีเขียวเป็นสัญญาณให้คน
 พิจารหาการได้ยินทราบว่าผู้ที่อยู่ข้างนอกมารับทราบแล้วว่าลิฟต์ขัดข้องและกำลังให้ความช่วยเหลืออยู่
 ห้องส้วม

ข้อ ๑๐ อาคารที่จัดให้มีห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไป ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือ
 ทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้องในห้องส้วมนั้นจะจัดแยกออกมาอยู่ในบริเวณเดียวกัน
 กับห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไปก็ได้

สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มี
 ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้อง

ข้อ ๑๑ ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. มีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถหมุนตัวเองกลับได้ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อย
 กว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

๒. ประตูห้องน้ำที่ตั้งโถส้วมเป็นแบบบานเปิดสู่ออกภายนอก โดยต้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า ๙๐

องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องส้วม
สถานพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุ

อันดับ	แผนงาน/โครงการ	ผู้ดำเนินการ/รับผิดชอบ
	การเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้สูงอายุ	ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง
๑	- ศูนย์บริการผู้สูงอายุดินแดง ๑ แห่ง	โรงพยาบาลใกล้เคียงแหล่งเรียนรู้
๒	- โรงพยาบาลราชวิถี	
๓	- โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	
๔	- โรงพยาบาลรามธิบดี	

๕.๓ หลัก ๗Psเป็นแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสินค้าและบริการในด้านการตลาด โดยพิจารณาจากปัจจัย ๗ ประการ กลยุทธ์ทางการตลาดแบบ ๗Ps ประกอบด้วยกลยุทธ์การบริหารจัดการทั้งหมด ๗ ข้อ ที่สำคัญดังต่อไปนี้

ข้อ ๗ Process หลักการให้บริการ ทุกองค์กรจะต้องวางแผนงาน เนื่องจากงานด้านบริการ ต้องมีกระบวนการให้ชัดเจน จะต้องมีการออกแบบกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตรงกัน โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ให้บริการต้องมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานในทิศทางเดียวกัน ทุกคนต้องเข้าใจและรู้ว่าขั้นตอนต่าง ๆ เริ่มต้นและต้องจบลงอย่างไร ทุกคนบริการจะต้องเข้าใจ กระบวนการทำงานและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างดีเยี่ยม ทำงานอย่างเป็นทีม ไม่ซับซ้อน ทำตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายโดยตรงไปตรงมา บริการให้ความเสมอภาค เที่ยงตรง อำนวยความสะดวกกับผู้ใช้บริการอย่างเต็มที่ กำลัง และจริงจังกับงานบริการ เมื่อนั้นงานบริการของเราจะ ได้รับความสำเร็จ และได้รับความไว้วางใจ ประทับใจ และพึงพอใจในการมาใช้บริการกับองค์กรของเรา อย่างมั่นใจ

แนวคิดทฤษฎีหรือเครื่องมือทางการบริหาร

P-Plan วางแผน วิทยากรมีความรู้มีประสบการณ์ในภาษาจีนและมีคุณวุฒิด้านภาษาจีน ห้องเรียนภาษามีความพร้อม อุปกรณ์ สื่อต่างๆ สำหรับผู้เข้าเรียน และมีผู้สมัครเรียนตามเป้าหมาย จำนวน ๖๐ คน รุ่นละ ๓๐ คน

Do ปฏิบัติ ทดสอบก่อนเรียน เพื่อแยกจัดชั้นเรียนโดยผู้ไม่มีพื้นฐานจะเรียนทุกวันพฤหัสบดี เรียนระดับ ๑ และวันศุกร์เรียนระดับ ๒ เวลา ๐๙.๐๐น - ๑๒.๐๐น เป็นเวลา ๕ เดือน ตำราเรียนเล่ม ๑ และ ๒ มีบทเรียน ๒๕ บท เวลาเรียน ๖๐ ชั่วโมง ต้องเข้าเรียนครบทุกชั่วโมงจนจบเล่ม ลงชื่อก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง

Check ตรวจสอบ ตรวจสอบแบบฝึกหัด ฝึกเขียน ฝึกอ่าน ฝึกพูด ทดสอบผลการเรียนคือ เขียนอักษรถูกต้อง อ่านถูกต้อง ออกเสียงชัดเจน พูดถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำ แต่งประโยคได้

Act ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม จัดหาตำราที่มีความทันสมัยเพิ่มขึ้น เข้าใจง่าย กว่าเดิม อยากให้ผู้เรียนมีการนำความรู้ไปใช้สูงสุด

แนวคิดทฤษฎีหรือเครื่องมือทางการบริหาร

SWOT Analysis

ได้ศึกษาและวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต

ข้อมูลของห้องสมุด

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง สังกัดกลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว มีผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๑. บรรณารักษ์ชำนาญการ ๑ ตำแหน่ง
๒. เจ้าพนักงานห้องสมุดปฏิบัติการ ๒ ตำแหน่ง
๓. ลูกจ้างประจำ (พนักงานสถานที่) ๑ ตำแหน่ง
๔. อาสาสมัครห้องสมุด ๕ ตำแหน่ง
๕. พนักงานรักษาความปลอดภัย ๓ คน
๖. พนักงานรักษาความสะอาด ๕ คน

ห้องสมุดฯ เช่าที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ตั้งอยู่อาคารเลขที่ ๑๙๕/๑๒ ถนนราชวิถี ๔ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ให้บริการ ๒,๕๘๗ ตารางเมตร แบ่งพื้นที่บริการออกเป็น ๓ ชั้น จำนวน ๒ อาคาร

ชั้น ๑ ให้บริการดังนี้

- บริการยืม-คืนหนังสือ
- อินเทอร์เน็ต
- หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารและวารสาร
- หนังสือเด็กและเยาวชน แผ่น DVD นิทาน

ชั้น ๒ ให้บริการดังนี้

- หนังสือวิชาการทั่วไป
- หนังสืออ้างอิง
- แผนที่รูปภาพ

ชั้น ๓ ให้บริการดังนี้

- นวนิยาย, เรื่องสั้น, เรื่องแปล
- ห้องบันทึกหนังสือเสียงสำหรับผู้พิการทางสายตา
- ฉายภาพยนตร์

การพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมการสอนภาษาจีนเบื้องต้นสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับผู้สูงอายุในชุมชนของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง มีแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์

(SWOT Analysis) ดังนี้

จุดแข็ง (STRENGTH) - ห้องสมุดมีความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุเข้าใช้บริการอย่างสม่ำเสมอ - ตั้งอยู่ในจุดที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ติดถนนใหญ่ การเดินทางสะดวก มีพื้นที่เพียงพอสำหรับดำเนินการสอนภาษา - คนในชุมชนให้ความสนใจกับกิจกรรมที่ห้องสมุดและมีวิทยากรจิตอาสาดำเนินการสอน - ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ คู่มือ แบบฝึกทักษะ สื่อโสตทัศนวัสดุ เช่น ซีดี เทป ที่ใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของห้องสมุดมีความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ	จุดอ่อน (WEAKNESS) - ห้องสมุดยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของห้องสมุดไม่มีความรู้ด้านภาษา - ตลาดสำหรับผลิตหนังสือสำหรับผู้สูงอายุยังมีน้อยในท้องตลาด
---	--

โอกาส (OPPORTUNITY) - การดูแลให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุสอดคล้องกับนโยบายหลักของผู้นำราชการกรุงเทพมหานคร (ปี ๒๕๕๒-๒๕๖๓) กำหนดว่ากรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งความปลอดภัยและมหานครแห่งความสุข - แผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะยาว ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๗๕) กำหนดยุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรสูงอายุในกรุงเทพมหานคร - กรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งการอ่าน (Bangkok Read For Life) ซึ่งมีนโยบายส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ของคนทุกวัย - การกระจายอำนาจทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างรวดเร็วขึ้น - พื้นที่มีระบบคมนาคมที่หลากหลาย เช่น แท็กซี่ รถไฟฟ้า รถใต้ดิน รถประจำทาง	อุปสรรค (THREAT) - ผู้สูงอายุครอบครัวยากจะไม่ค่อยให้ออกจากบ้าน เพราะกลัวเรื่องความไม่ปลอดภัย - ความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยสามารถค้นคว้าหาข้อมูลหรืออ่านข่าวสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ไม่เดินทางมาห้องสมุด - ผู้สูงอายุไม่มีเวลาในการร่วมกิจกรรมเนื่องจากมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบ - ผู้สูงอายุเดินทางไม่สะดวกด้วยติดขัดการจราจรอยู่ห่างไกลกับแหล่งเรียนรู้
---	--

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล มีบทบาทและภารกิจหลักในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นบริการเชิงรุกในการพัฒนาและขยายห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต จัดกิจกรรมที่หลากหลายและต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายการเรียนรู้สำหรับคนทุกวัย ให้รู้จักแสวงหาความรู้ รู้คิด เลือกสรรสารสนเทศที่ดีมีประโยชน์ เหมาะแก่การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาตนเอง พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง จึงขอดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานโดยจัดกิจกรรมทักษะการสอนภาษาให้กลุ่มผู้สูงอายุ เน้นผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการให้สามารถดำเนินกิจกรรมและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทำกิจกรรมร่วมกัน ก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างความสุขให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญในสังคมและได้เข้าใช้บริการห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นการเตรียมการ

๑. สร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้กับผู้ร่วมงานในห้องสมุด ให้ทราบรายละเอียดเบื้องต้น และทำข้อตกลงร่วมกันในการส่งเสริมการสอนผู้สูงอายุที่มาใช้บริการห้องสมุด

๒. ประชาสัมพันธ์รายละเอียดเชิญชวนกลุ่มผู้สูงอายุร่วมแสดงความคิดเห็น ด้วยวิธีการติดป้ายประกาศ การบอกเล่าอธิบายโดยวาจาให้กับกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกยืมหนังสือของห้องสมุด และเชิญผู้สูงอายุที่มีบทบาทในชุมชนหรือ ประธานชุมชนเพื่อเป็นแนวร่วมในการแสดงความคิดเห็น และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ

๓. สร้างเครือข่ายผู้สูงอายุร่วมแสดงความคิดเห็นตามกระบวนการมีส่วนร่วม กำหนดวันร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุย ประชุมปฏิบัติการ เปิดเวทีอภิปราย สำนวญความเห็นเพื่อรายงานสรุปผล เสนอโครงการตามลำดับต่อไป

๔. รับสมัครความต้องการและความสนใจของผู้สูงอายุในการเรียนภาษาจีนของห้องสมุดโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มผู้สูงอายุ

๕. คัดวิเคราะห์ตามกลยุทธ์การวิเคราะห์ SWOT ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานนำมาเขียนโครงการตามแผนกลยุทธ์

ขั้นการดำเนินงาน

๑. เขียนโครงการเสนอและขออนุมัติโครงการ
๒. รับสมัครผู้สูงอายุที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๓. อบรมผู้เรียนผู้สูงอายุ ตามเป้าหมายจำนวน ๖๐ คน

ขั้นการติดตามผล

๑. ทดสอบผลการเรียน การสอนภาษาจีน ได้ตามเป้าหมายของโครงการ
๒. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่สมัครเข้าเรียน
๓. รายงานผลการปฏิบัติงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่

- ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง
- ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ในการติดต่อประสานงานระหว่างห้องสมุด

กับประธานชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่
- ผู้สูงอายุที่มีบทบาทในชุมชน รวมถึงผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกของห้องสมุด

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

กำหนดระยะเวลา ๕ เดือน

แผนและขั้นตอนการดำเนินโครงการ

รายการ	เดือน						
	ม.ค.	ก.พ.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
๑. ศึกษาข้อมูลในชุมชนที่เกี่ยวข้อง	←→						
๒. ประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง		←→					
๓. จัดทำโครงการและเสนอโครงการขอ อนุมัติ		←→					
๓.๑ ประชุมเครือข่าย/หลักฐาน							
๓.๒ รับสมัครนักเรียน		←→					
๓.๓ รวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง		←→					
๓.๔ เปิดการเรียนการสอน			←→				
๔. รายงานความก้าวหน้า (วิเคราะห์บทเรียนและ ประเมินการเรียนการสอนเบื้องต้น)		←→					
๕. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมิน			←→				
๖. จัดทำร่างรายงานการประเมิน				←→			
๗. สัมมนาผลการประเมิน				←→			
๘. ปรับปรุงร่างรายงานการประเมิน				←→			
๙. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และนำเสนอต่อ สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร			←→				

ปีงบประมาณ มกราคม – สิงหาคม ๒๕๖๑

๘. งบประมาณ

ไม่มีงบประมาณ เนื่องจากวิทยากรเป็นจิตอาสา และได้รับความร่วมมือจากชุมชน และเครือข่ายของห้องสมุดฯ ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด/ระดับผลผลิต (Output)	ระดับผลลัพธ์ (Outcome)
เป้าหมาย ๑.รับสมัครผู้สูงอายุเรียนภาษาจีน ทั้งที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานภาษาจีน มีสุขภาพแข็งแรง จำนวน ๖๐ คน	ผู้สมัครเข้าเรียนจำนวน ๖๐คน แบ่งผู้เรียนเป็น ๒ รุ่นละ ๓๐คน	ผู้เรียนครบจำนวน ๖๐ คน
๒.ทดสอบก่อนเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนแบ่งระดับชั้นเรียน ๑ , ๒	จัดหลักสูตรเนื้อหาการสอนครบ ๖๐ ชั่วโมงตามระดับ ๑,๒	ผู้เรียนภาษาจีนเรียนจบตามหลักสูตรตามกรอบหลักสูตร ๑๐๐%
๓.โดยมีวิทยากรเป็นผู้สอนภาษาจีนให้กับผู้สูงอายุ สัปดาห์ละ ๒ วัน ครั้งละ ๓ ชั่วโมง จำนวน ๖๐ คน	วิทยากรจัดวิธีการสอนตามระดับการเรียนรู้และกิจกรรมเหมาะสมกับผู้สูงอายุ ตลอดเวลาเรียนทุกระดับชั้น	สำรวจแบบความพึงพอใจในการสอนมากกว่าร้อยละ ๘๐ -รายงานผลการเรียนภาษาจีน
วัตถุประสงค์ ๑.เพื่อสนับสนุนให้ห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ของผู้สูงอายุในชุมชน ตามโครงการกิจกรรมสร้างสุขด้วยการอ่านกับผู้สูงอายุ	ให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีความรู้ด้านภาษาจีนนอกจากภาษาของตนเองและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	ผู้สูงอายุสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้อย่างเข้าใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ภาษาจีนให้กับผู้สูงอายุ ตามความสนใจของกลุ่มผู้สูงอายุเข้าเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	จัดแหล่งสถานที่ให้กับผู้สูงอายุเป็นสังคมการอ่านแลกเปลี่ยนการเรียนรู้นำไปใช้ประโยชน์สูงสุด	ผู้เรียนนำความรู้ไปแนะนำต่อชุมชนสร้างเครือข่ายรักภาษาได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. เพื่อผู้สูงอายุเป็นต้นแบบของชุมชนการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารและธุรกิจ	ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนพูด ภาษาได้เป็นอย่างดี	ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ในการประกอบธุรกิจที่สนใจสำเร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๐. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในเรื่องการใช้บริการของกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้าใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ซอยพระนาง และมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. การพัฒนาทางด้านกายภาพ

- ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ควรมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้สอยและความเหมาะสมของพื้นที่ จัดหาพื้นที่ในการก่อสร้างห้องสมุดเพื่อปรับปรุงให้เป็นห้องสมุดมิติใหม่ที่มีความทันสมัย ส่วนห้องสมุดที่มีลักษณะเดิมที่ยังไม่ได้ปรับปรุงสภาพลักษณะควรให้งบประมาณในการปรับปรุงเพื่อให้มีอาคารมีความสวยงาม ครุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่การอ่าน รวมถึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้สูงอายุด้วย

- ห้องสมุดต้องจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับผู้เข้าใช้บริการของห้องสมุด เพื่อสร้างความมั่นใจ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในห้องน้ำมีราวจับสำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ บันไดทางขึ้นลงต้องมีราวจับหรือจุดพักสำหรับผู้สูงอายุ หรือถ้าเป็นอาคารของกรุงเทพมหานครควรติดตั้งลิฟท์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มคนที่ไม่สามารถเดินขึ้นบันไดได้

- การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ ห้องสมุดควรมีการให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษา บรรณารักษ์ต้องรู้จักพูดคุยและถามความต้องการของกลุ่มคนต่างๆ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เริ่มเรียนรู้เทคโนโลยีทั้งคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์สมาร์ทโฟน บรรณารักษ์อาจต้องให้คำแนะนำสอนวิธีการใช้โปรแกรมต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุเพื่อสร้างและพัฒนาทักษะให้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

ภาคผนวก

กลุ่มผู้สูงอายุในต่างประเทศจะได้รับการดูแลโดยจัดสวัสดิการต่างๆ และให้ความสำคัญกับกลุ่มคนเหล่านี้มาก เนื่องจากเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่สามารถพึ่งพาตนเองและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข ในกรณีนี้ผู้จัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลจึงตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มผู้สูงอายุและอยากให้กลุ่มผู้สูงอายุได้มีบทบาทและสร้างประโยชน์ให้กับสังคม โดยเฉพาะการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่าน ซึ่งได้ศึกษากรณีนี้ ดังนี้

ในประเทศสหรัฐอเมริกา จะพบว่า การอ่านหนังสือพิมพ์ การเขียนจดหมาย การเข้าห้องสมุด การเล่นเกม เช่น หมากระดาน เป็นกิจกรรมง่ายๆ ที่ช่วยสร้างใยประสาทซึ่งส่งผลดีต่อสมอง

ของผู้สูงวัยและยังค้นพบอีกว่า พฤติกรรมการอ่านหนังสือมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่อ่านเนื้อหาประเภทความรู้วิชาการจะมีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าการอ่านเนื้อหาประเภทอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะความรู้วิชาการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น การสื่อสาร การเพิ่มพูนความรู้ การตัดสินใจที่ถูกต้อง

ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มคนที่มีเวลาว่าง และจำนวนมากยังคงเป็นผู้ที่สนใจในการแสวงหาความรู้ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นวัยที่ต้องการพึ่งพาสูงขึ้น เนื่องจากมีภาวะเจ็บป่วยและทุพพลภาพ จุดยืนของห้องสมุดท่ามกลางคลื่นมหาชนสูงวัยก็คือ การปรับตัวให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตบนหลักการของการเข้าถึงละเท่าเทียม ประเทศออสเตรเลีย มีนโยบายชัดเจนและห้องสมุดท้องถิ่นต่างก็ดำเนินการสอดรับกันอย่างถ้วนหน้า นอกจากนี้ยังมีอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ที่ต่างกำลังพัฒนารูปแบบให้บริการที่ดีที่สุดแนวทางสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรผู้สูงอายุตลอดจนหน่วยงานที่สนใจ จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้ศึกษาและนำไปปรับให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะมีการขยายผลในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้สูงอายุไทย

คุณลักษณะและการให้บริการห้องสมุดเพื่อการรองรับความต้องการของผู้สูงอายุ ได้แก่

๑. พื้นที่ห้องสมุด ควรตั้งอยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมโดยรถสาธารณะได้สะดวกและอยู่ใกล้ที่จอดรถ มีความปลอดภัย ให้ความรู้สึกสบายเป็นธรรมชาติ

๒. กิจกรรม มีเนื้อหาหลากหลายในแต่ละช่วงของวัย เช่น ชมรมนักอ่าน กิจกรรมพูดคุยกับนักเขียน วงเสวนาเรื่องประวัติศาสตร์หรือเรื่องที่เป็นเรื่องที่กำลังได้รับความสนใจ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ต่างๆ กิจกรรมเย็บปักถักร้อย และงานฝีมือ เป็นต้น

๓. บริการสารสนเทศ บรรณารักษ์จำเป็นต้องมีทักษะการสืบค้นด้วยอินเทอร์เน็ตอย่างคล่องแคล่ว เพื่อที่จะช่วยตอบคำถามผู้สูงอายุเกี่ยวกับงานอดิเรก การท่องเที่ยว ประวัติของเครือญาติ หรือสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านสุขภาพ นอกจากนี้ควรเตรียมคอมพิวเตอร์สำหรับไว้ให้บริการการสืบค้นของผู้สูงอายุด้วย โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำการใช้งานพื้นฐาน อาจจัดหลักสูตรเทคโนโลยีสำหรับการเรียนรู้เป็นกลุ่ม เช่น การใช้เฟสบุ๊ก หรือการซื้อของออนไลน์

๔. บริการการส่งหนังสือที่บ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมายังห้องสมุดได้ ห้องสมุดที่มีงบประมาณไม่มากอาจจับมือกับภาคีเอกชนด้านการขนส่ง หรือบางแห่งอาจจัดเก็บในราคาย่อมเยา

๕. ทรัพยากรการอ่านสำหรับผู้มีปัญหาด้านการมองเห็น เช่น หนังสือที่มีขนาดตัวอักษรใหญ่กว่าปกติ (Large Book) หนังสือเสียง ห้องสมุดบางแห่งอาจมีเครื่องช่วยอ่านหนังสือหรือจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครอ่านหนังสือหรือพูดคุยเรื่องเนื้อหาหนังสือให้แก่ผู้สูงอายุฟัง

๖. อาสาสมัครห้องสมุด คนในชุมชนสามารถมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านและการสอนให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น ช่วยจัดหนังสือเพื่อขนส่งไปตามบ้าน ให้คำแนะนำผู้สูงอายุในการใช้คอมพิวเตอร์ บริการอ่านหนังสือให้ผู้สูงอายุฟังเป็นเฉพาะบุคคลหรือกลุ่ม เป็นต้น

๗. ประเทศสหรัฐอเมริกา แม้ว่าผู้สูงอายุจะอยู่ในฐานะผู้รับบริการจากห้องสมุด แต่ก็มีผู้สูงอายุบางคนที่ยังมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความรู้และศักยภาพในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริการสาธารณประโยชน์ให้กับชุมชน อาทิโครงการ “Grandparents and Books” ซึ่งเป็นการอบรม

ทักษะการเล่านิทานให้เด็กฟัง เพื่อเป็นอาสาสมัครในการเล่านิทานให้เด็กที่เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงหลังจากเลิกเรียน โดยผู้สูงอายุเล่านี้จะเล่านิทานประกอบกับการทำกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กเพื่อความสนุกสนานและเป็นการแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองอีกด้วย

จิตอาสา

จิตอาสา หรือ จิตสาธารณะ (public consciousness หรือ Public mind) หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมในสิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาาร่วมกัน

จิตอาสา หรือ มีจิตสาธารณะ หมายถึง จิตของคนที่มีจิตสำนึกถึงความเสียสละ ความร่วมมือร่วมใจ ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมและช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

กลุ่มผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีและมีความรู้ พร้อมในการสร้างจิตสาธารณะ สามารถเชิญชวนเพื่อสร้างประโยชน์ร่วมกัน ในงานบริการของห้องสมุดเองสามารถดึงผู้สูงอายุให้มีบทบาทเป็นจิตอาสาในการสร้างสังคมการอ่านได้ มีทักษะการสอนภาษาจีนหรือจัดกิจกรรมต่างๆได้

ผู้สูงอายุนั้น มีต้องการจะเป็นเพียงแต่จะเป็นฝ่ายรับจากบุตรหลานหรือจากสังคมเท่านั้น อันที่จริงท่านพยายามที่จะช่วยตนเองมากที่สุดเท่าที่ท่านจะทำได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาชีพ รายได้ ความเป็นอยู่ ท่านจะอาศัยพึ่งพาหลานต่อเมื่อท่านทำไม่ไหวแล้วเท่านั้น แม้กระนั้นก็ตาม ท่านก็ยินดีที่จะช่วยเหลือครอบครัว ช่วยเหลือสังคมตามศักยภาพที่ท่านจะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นในด้านร่างกาย แรงสติปัญญา ทักษะฝีมือ คำแนะนำต่าง ๆ เท่าที่ท่านจะทำได้ถ้าจะพิจารณากิจกรรมในยามว่างออกเป็นหลักใหญ่ ๆ ๓ ประการคือ **นันทนาการ การเรียนรู้ และ การบริการผู้อื่น**

๑. กิจกรรมนันทนาการ

ผู้สูงอายุสามารถทำได้ทุกช่วงอายุ ทำให้ร่างกายสดชื่น ทำหาย กระตุ้น เตือนเปลี่ยนแนวคิด และได้สัมผัสกับคนอื่น รวมทั้งทำให้จิตใจของเราตื่นตัวอยู่เสมอ และมีชีวิตชีวา ผู้สูงอายุควรทำในสิ่งที่ตนเองชอบ และตนเองมีทักษะหรือความถนัดเป็นพิเศษ ทักษะในงานวิชาชีพ อาจนำมาใช้ในกิจกรรมนันทนาการได้ ควรเลือกหลาย ๆ กิจกรรม และต้องมีเวลาพอด้วย

งานอดิเรก เช่น วาดรูป ทำอาหาร การจัดสวน งานช่างไม้ ทอผ้า ทำหุ่น

เกม เช่น บริดจ์ หมากรุก ปรีศนาอักษรไขว้ กีฬา เช่น เดิน ว่ายน้ำ ชีจี้กียาน กอล์ฟ เทนนิส

ดนตรี เช่น เล่นดนตรี แต่งเพลง การขับร้องเพลง

ชมรม เช่น การเข้าชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมกีฬา ศาสนา การเมือง ชมรมผู้สูงอายุ

การท่องเที่ยว เช่น การเขียนคู่มือท่องเที่ยว ไกด์บรรยายในการท่องเที่ยว กิจกรรมด้านนันทนาการในส่วนของบริษัทผู้สูงอายุนั้น มีได้หลายรูปแบบทั้งที่เป็นผู้กระทำเอง ทั้งเป็นงานอดิเรกและงานอาชีพ เป็นผู้ให้การปรึกษาแนะนำ หรือเป็นผู้สอน หรือเป็นผู้บรรยายพิเศษได้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ครอบครัวและสังคม

๒. กิจกรรมการเรียนรู้

เมื่อผู้อยู่ในวัยสูงอายุ การเรียนรู้ยังมีค่าต่อเนื่อง เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นความพึงพอใจ หรือเพื่อดำเนินกิจกรรมบางอย่างให้ประสบความสำเร็จ ในแง่สุขภาพจิตการเรียนรู้จะเป็นการกระตุ้นจิตใจ และเป็นการแลกเปลี่ยนความสนใจกับผู้อื่น เช่นการเรียนรู้ในระบบการศึกษาผู้ใหญ่ หรือการศึกษานอกระบบ การเรียนในมหาวิทยาลัยเปิด และการอบรมระยะสั้น ๆ

๓. ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมบริการผู้อื่น

การได้เสียสละ เช่น ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นและเป็นการแสดงว่าผู้อื่นยังต้องการท่าน อาศัยท่าน

๑. ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ปัญหาของเขาจะทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับท่านน้อยลงโดยอัตโนมัติ

๒. ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งมีสภาพเลวร้ายน้อยกว่าท่านในบางเรื่อง เช่นสุขภาพอนามัยจะช่วยให้ท่านพึงพอใจในตนเอง

๓. การเสียสละต่อสังคม จะทำให้ภาพพจน์ของตนเองน่าพึงพอใจ

๔. การเสียสละหรือบริการผู้อื่น จะทำให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น และพลอยทำให้สุขภาพกายดีด้วย

บรรณานุกรม

กฎกระทรวงมหาดไทยพุทธศักราช ๒๕๔๘ (กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้สูงอายุ)

ยีนยล เสนิงส์ ณ อยู่ธยา,บรรณาธิการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ๒๕๕๗, กรุงเทพฯ ๙๙ หน้า.

สำนักงานเขตราชเทวี คู่มือผู้สูงอายุ กรุงเทพฯ ๑๙๗ หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลการคาดประมาณประชากร
ของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๘๓

สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ.๒๕๕๙.

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ คิดค้นโลกท้าทายกระบวนทัศน์ว่าด้วยอนาคตห้องสมุดและการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ ๒๑ กรุงเทพฯ ๒๕๕๘, ๒๐๐ หน้า.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๑๒ ปี
(พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๓) กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน กรุงเทพฯบริษัท ดาวฤกษ์
คอมมูนิเคชั่น ๒๕๕๒, ๙๖ หน้า.

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร เมืองหนังสือโลก ๒๕๕๖, กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์พระพุทธศาสนา ๒๕๕๖, ๑๒๐ หน้า.

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว แผนวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ ๑ กรุงเทพฯ บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง ๒๕๕๗, ๒๐๐ หน้า.